SAFE Magasinet

Nr. 7 – 2000

Innhold:

SIDE	INNHOLD	SKREVET AV:
Side 1	Historisk landavtale	Bjørn Tjessem
Side 2 – 4	Leserinnlegg - Pensjonsopprøret styrkes	
Side 5 – 8	Aserbajdsjan: Den internasjonale pengesekken	Mette Møllerop
Side 9	Leder - Privatisering gir norsk-fransk samarbeid	Terje Nustad
Side 10 – 12	Notiser - OFS-klubben Hydro m.v	Mette Møllerop
Side 13 – 14	Rett til energi - en menneskerett	Terje Nustad
Side 15 – 17	Rettsinstitusjon med høy grad av respekt	Mette Møllerop
Side 18 – 20	Sikkerhet ute av kontroll?	Roy Erling Furre
Side 21 – 23	Vellykket OFS-kongress	Mette Møllerop
Side 24 – 25	Birgittes hjørne - Erstatning for tap av helseattest (Loss of lisence)	Birgitte Rødsæther
Side 26	Just Another Year	Allan Atkinson
Side 27	Medlemsfordeler gjennom OFS - Gjensidige NOR forsikring informerer om nye priser for år 2001	Anita Fløysvik
Side 28 – 31	Nytt fra klubber og bedrifter - Statfjord verneombudssamling m.v	Mette Møllerop

Historisk landavtale

Skrevet av: Bjørn Tjessem

OFS er endelig part i Oljeoverenskomsten (landavtalen) i Statoil og andre operatørselskap.

Natt til 16 november 2000 ble OFS part i landavtalen til YS. Dette har vi vært lovet siden vår inntreden i YS i 1997. Å bli part i denne avtalen har vært en lang og tung vei å gå. Siden 1997 har OFS jobbet innad i YS systemet for å få tillit hos de to forbundene som har hatt denne avtalen, Norsk funksjonærforening (Nofu) og Privatansattes fellesorganisasjon (Prifo).

Når flere forbund er part i en tariffavtale så er det flere momenter som gjør dette vanskelig. Alle forbund lever og eksisterer ut fra medlemsmassen. Det er antall medlemmer og deres engasjement og kontingent som gir forbundet handlekraft. En av årsakene til at det har tatt lang tid for OFS å bli part, har vært frykten fra Nofu og Prifo om at OFS skulle starte en aktiv verve kampanje blant deres medlemmer.

Tidlig i vår ble det inngått en samarbeids avtale mellom OFS, Nofu og Prifo for at det skulle være mulig for dem å la OFS bli part i avtalen. En ble enige om at en ikke skulle drive verving på hverandres områder, og vi skal fremstå som en part i de bedriftene hvor vi har medlemmer. Selv om det har vært vanskelig for Nofu og Prifo å akseptere at vi skulle inn på avtalen, så har det vært enda verre for OLF og NHO å akseptere at OFS skulle bli en likeverdig part. Dette sto de hardt på til langt på natt den 16.11, men når de forstod at Prifos medlemmer faktisk var villige til å gå til streik for OFS, måtte de bare akseptere OFS som part. OFS vil i særlig grad takke Prifoils medlemmer på Mongstad som var villige til å stenge oljehavna for at OFS skulle bli part.

Til slutt vil jeg bare si at nå ligger veien åpen for klubbene og OFS til å tariffmessig ivareta 'gamle' og nye medlemmer som jobber på land og som ønsker å være medlemmer av OFS.

Leserinnlegg - Pensjonsopprøret styrkes

OFS skrev i OFSA i 1998:

"Kongressen besluttet i 1998 at det skulle etableres en engasjement stilling for å styrke helse, miljø og sikkerhetsarbeid. En person skal ansettes for å synliggjøre problemene med eldre arbeidstakere offshore, og arbeide med å få lavere pensjonsalder.

Aldringsproblemene offshore blir nå groteske, i det noen av våre medlemmer har blitt utsatt for mobbing, "kan du ikke fylle plassen din i nødorganisasjonen" må du i land.

OFS har tatt disse problemene opp med OD. Vi kommer til å forfølge saken internasjonalt dersom den ikke blir løst under lønnsforhandlingene i år 2000".

OFS sa på årets arbeiderkonferanse i regi av ILO, i Genève, blant annet: "En rapport levert av spesialister på arbeidsmedisin konstaterte allerede for 19 år siden at pensjonsalderen burde være rundt 60 år. Akkurat nå er vi midt i tarifforhandlinger med kun et krav: lavere pensjonsalder, slik at vi kan trekke oss tilbake med helsa i behold. Det krevende arbeidet i Nordsjøen med minimum 12 timers skift, dag og natt, fjorten dager i strek krever sitt av aldrende kropper".

Myndighetenes misbruk av tvungen lønnsnemnd og de norske oljeselskapenes manglende vilje til å senke pensjonsalderen har blant annet gitt følgende nedslående resultater:

Mange mister sine helsesertifikater og får ikke fortsette sitt arbeid offshore. De fleste ender opp med uføretrygd og blir en byrde for sine familier og samfunnet.

I to selskaper, i dag med ca. 2000 ansatte, har 500 mistet sine helsesertifikater de siste 12 åra. Mange i ung alder på grunn av tungt arbeid".

Hva har skjedd i mellom den siste kongressen og resultatet av tvungen lønnsnemnd som resulterte kun i et kronetillegg, mens oljeindustrien fortsetter sitt arbeide med å "forbruke" mennesker?

Etter kongressen i 1998 ble Tellef Hansen, Defacto, engasjert for å synliggjøre aldringsproblemene offshore.

I februar/mars 1999 - etter oppslag i Dagsavisen - da 160 forpleiningsansatte i Eurest hadde mistet helsesertifikatet, gikk YS leder Randi Bjørgen ut i pressen og støttet OFS krav om lavere pensjonsalder for oljearbeiderne. I løpet av høsten 1999 ble det et pensjonsopprør i Nordsjøen!

Nordsjøarbeidere gjør opprør mot en uansvarlig høy pensjonsalder. 5000 offshoreansatte skrev under på et opprop som krever at myndighetene og arbeidsgiverne innfører en fleksibel pensjonsalder fra 57 til 62 år. De 5000, som er organisert i ulike forhold, krever at fagforeningene i Nordsjøen nå tar dette kravet på alvor og samarbeider for å få det innfridd.

Oljeindustriens Landsforening (OLF) avviser pensjonskravet fra oljearbeiderne. –Vi ønsker ingen generell nedsettelse av pensjonsalderen. Vi har oppfattet signalene fra myndighetene om at de heller ser at andre grupper i samfunnet bør ha høyere pensjonsalder. Vi har allerede særordninger offshore, så vi ser ingen grunn for en generell nedsettelse, uttaler Per Otto Selnes, viseadministrerende direktør i OLF.

I januar sendte Terje Nustad ut invitasjon til NOPEF og Lederne om felles krav om lavere pensjonsalder ved årets lønnsoppgjør. Møtet ble avhold. NOPEF var ikke interessert i et samarbeid om lavere pensjonsalder. Lederne var opptatt av lavere pensjonsalder, men helst i uforpliktende samarbeid. Før forhandlingene fant OFS og Lederne sammen, og til lønnsoppgjøret i juni 2000 var det et felleskrav om lavere pensjonsalder.

YS leder Randi Bjørgen, sender brev til Helse og Sosialdepartementet for å diskutere behovet for lavere pensjonsalder offshore, i februar 2000. Resultatet ble at Helse og Sosialdepartementet innkaller til et møte høsten 2000, om behovet for lavere pensjonsalder offshore.

I februar 2000 holdt OFS seminaret "uten oljearbeiderne stopper Norge".

Hva med oss, spurte oljearbeiderne, når nasjonenes fremtid diskuteres. Både installasjonene og oljearbeiderne er blitt eldre, og utsatt for slitasje. Samtidig har oljeselskapene satt i gang en betydelig nedbemanning på plattformene. OFS mener at oljearbeiderne har bidratt så mye til landets økonomi at oljearbeiderne burde få en fleksibel pensjonsalder fra 57 år, slik at de kunne slippe ut fra Nordsjøen med helsa i behold.

OFSA-bilag om pensjon og aldring

I april 2000, ble et ekstra nummer av OFSA utgitt. Det handlet om pensjon og aldring. Forsiden hadde et spørsmål som ble besvart med et annet spørsmål.

Hvor mange jobber frem til pensjonsalder i Nordsjøen? En person pr. selskap? Beregninger senere gjort av OFS, viser at ca. 1% arbeider frem til pensjonsalder offshore.

Spesialnummeret av OFSA ble trykt i 10 000 eksemplar. I tillegg til de vanlige abonnementer, ble det sent til alle Stortingsrepresentanter, ca. 40 aviser, Tv-stasjoner, nyhetsbyrå osv. Ca 150 eksemplar ble sendt til de forskjellige avdelinger i OD, pluss til toppledelsen der. Nummeret ga bred bakgrunn for behovet for lavere pensjonsalder. Det var intervju med flere eldre oljearbeidere. Artikler fra konferanser om behovet for lavere pensjonsalder, skift og nattarbeid og slitasje-skader ble grundig behandlet. Forskere og arbeidsmedisinere ble intervjuet og sitert. Det var også en artikkel om sikkerhet. En oljearbeider er ikke bare en fagmann (prosessoperatør, elektriker, mekaniker, kokk osv.). Han eller hun er også brannmann, redningsarbeider eller røykdykker.

I april 2000 ble Defacto-beregningene, om hva forbrukte oljearbeidere kostet samfunnet, offentliggjort.

Ca. 5 til ca. 10 millioner kroner koster det samfunnet direkte ved hver oljearbeider som blir forbrukt i 40-50 årene. Ved fleksibel pensjonsalder, fra slutten av 50-årene, ville store trygdeutbetalinger og helsekostnader vært spart .

I mai 2000 kom en Stortingsmelding ut vedrørende pensjonsforholdene for sjømenn. Der ble det vist til det store tap av helsesertifikat for ansatte på flyttbare innretninger.

Lønnsforhandlinger år 2000

OFS og Ledernes felles krav var fleksibel pensjonsalder fra 57 til 62 år.

Streik og lønnsnemnd

NOPEF har tydeligvis bundet mandat fra LO, og høsten 2000 forhandlet de frem et uønsket resultat som blir tvunget "ned over hue" på OFS og Lederne.

NOPEF står bom fast på at pensjonsalderen i AFP ordningen skal ned til 60 år, og får støtte fra LO leder Yngve Hågensen, skriver LO Aktuelt, i oktober 2000.

I september nummeret av OFSA er artikkelen "Solidaritets alternativet helseødleggende og død" "for arbeidere i myteomspunnende yrker". I artikkelen blir det trukket opp linjer fra krigens dager, og ødelagte krigsseilere som ikke fikk hjelp eller lovet lønn.

Forsøkskaninene i Nordsjøen - dykkernes situasjon – blir beskrevet og artikkelen avslutter med at solidaritetsalternativet til LO er kollektiv galskap for oljearbeiderne og andre i myteomspunnende yrker med resultatet – ødelagt helse og kanskje døden før pensjonsalder.

OFS utelukker ikke at solidaritetsalternativet kan være bra for andre.

Høsten 200 har to skandinaviske blader fanget opp OFS sitt arbeid for å synliggjøre helseproblemene offshore.

Bladet til det svenske Arbeidstilsynet, Arbetarskydd, har to artikler om "norske oljearbetare tar strid".

En artikkel heter; "Myndigheterna nonchalerer isocyanatrisker", den andre om norsk oljeindustri; "Storleverandør av utslitte arbetare". Det danske bladet, Arbeide og Sundhed, skriver:

"Norske oljearbeidere i kamp mot nedslidning offshore".

OFS går internasjonalt ut i kampen for lavere pensjonsalder, og for tiden samler vi inn informasjoner om pensjonsalder i sammenlignbare yrker i Europa. Vi kommer med fornyet styrke om kravet for laver pensjonsalder i lønnsoppgjøret i år 2002. De som ikke er med oss er for utstøtning og forbruk av arbeidskollegaer. Hvem bestemmer hva din organisasjon skal arbeide for? Skal vi fortsatt støtte opp om arbeidsgivere som vil forbruke kollegaer?

Hvem jobber din organisasjon for – oljearbeiderne eller arbeidsgiverne?

Aserbajdsjan: Den internasjonale pengesekken

Skrevet av: Mette Møllerop

'Her ligger Olje-Norges framtid', sa Jens Stoltenberg. Arbeideropposisjonen sier: "Et selskap skal ikke bare tjene penger, de skal også fungere i et samfunn. Dersom selskapene ikke fungerer i et samfunn, har de ingen ting hos oss å gjøre."

Kontrakten med Statoil ble inngått i 1993. Den gang hadde landet et demokratisk regime representert ved Elchileg, forteller Mehtiyev Mehti og Gahramanova Mirvari fra den uavhengige arbeiderkomiteen i Aserbajdsjan, henholdsvis Azerbaijan Human Resource Center og The Committee of Oil Workers Rights Protection. Etter 1994 kom et regimeskifte da Aliev overtok makten, og fra dette tidspunktet har landet en offisiell oljehistorie. Men landet har faktisk også en historie før 1994. Den nevnes ikke av noen av de utenlandske oljeselskapene, heller ikke Statoil. .

– Den er ikke nødvendigvis bedre eller verre enn det som har skjedd etter –94, men det er i hvert fall fakta som Statoil må dekke, sier Mehti.

– Statoil har ikke vært i landet så lenge. Vi har heller ikke noe i mot Statoil som oljeselskap, bare så det er sagt. Statoil skiller seg faktisk ut fra de andre oljeselskapene.

– *På hvilken måte da?*

– Statoil er lojal mot regjeringen, men ønsker ikke å fokusere på det. De ønsker ikke oppmerksomhet. Andre oljeselskap liker å vise at de jobber med regjeringen og viser seg fram på TV så ofte de kan. De viser hvem de omgås.

– *Har Statoil alltid holdt den lave profilen?*

– Da Statoil var i allianse med BP hørte vi mye mer til dem. Det gjør vi ikke nå lenger. Da Statoils direktør kom hit sammen med styret på besøk i høst, ble besøket for eksempel ikke vist på den nasjonale TV stasjonen, men en rekke lokale TV stasjoner laget reportasjer som viste at Statoil blant annet støtter foreldreløse barn. Dette syns vi er positivt.

Dette inntrykket av Statoil bekreftet også forsker Helge Ryggvik i intervjuet i OFSA 6/00, selv om han poengterer at det først og fremst var fagforeningsdelegasjonen fra OFS og SaF som fikk medienes oppmerksomhet: «Besøket fra den norske

fagforeningsdelegasjonen ble daglig behørig referert i opposisjonsavisene. Av reaksjoner etter på kan det virke som Statoilledelsen mislikte situasjonen. Det hadde de ingen grunn til å gjøre. I og med at jeg var med på turen, kan jeg skrive under på at den fungerte som en gedigen Norgesreklame i den lokale arbeiderklassen. Aserbajdsjanerne ønsket Statoil, blant annet fordi de hadde forhåpninger til at det ville gjøre det mulig å opprette virkelig frie fagforeninger. I den grad kontakt med demokratiske krefter bidro til å undergrave Statoils posisjon i konsesjonsspillet, er det etter min mening en pris Statoil må betale hvis selskapet mener alvor med sine etiske kriterier.»

Oljeselskapenes syn på opposisjonen

I hvilken grad respekterer de internasjonale oljeselskapene opposisjonen og menneskerettighetsorganisasjonene i Aserbajdsjan? Følgende lille eksempel illustrerer den betydningen selskapene tillegger organisasjonene:

– For to måneder siden ble det arrangert et møte ved hjelp av den internasjonale organisasjonen ALLERT, mellom internasjonale oljeselskap, regjering og energidepartement fra Aserbajdsjan og opposisjonen. Oljeselskapene stilte kun med representanter på sekretærnivå! Det var altså ikke særlig høyt prioritert! Fra Statoil kom en representant med lokalt ansvar. Selv om den personen var plassert et lite hakk høyere, er det likevel ikke det nivået vi ønsker. Vår konklusjon er følgende: Hvis oljeselskapene ikke liker oss og respekterer oss, er vi ikke interessert i dere. Fra nå av vil vi kun møte oljeselskap på høyt nivå, ellers blir det ingen møter. Vi sier klart i fra om det! Viser dere oss så liten respekt at dere sender sekretærene deres og ikke kommer selv, kommer heller ikke vi. Oljeselskapene må dessuten huske på at de også er avhengig av regjeringen.

Arbeidsløshet og fattigdom

Offisielle tall over antall arbeidsløse viser at 70 – 80 prosent av den yrkesaktive befolkningen er uten arbeid. Årsaken er først og fremst at det ikke finnes arbeidsplasser. Rundt en million immigranter har flyttet til Aserbajdsjan for å få jobb, de fleste er russiske immigranter.

– Russland prøver dessuten å hindre at aserbajdsjanerne flytter ut, ved hjelp av et visumsystem, forteller Mehti. Alle som jobber i Russland kan altså komme til Aserbajdsjan, mens vi kommer ingen vei. Dette vil føre til en negativ sosial eksplosjon.

– *Er det ingen positive forandringer på grunn av oljeproduksjonen?*

– Nei, fra 1993 og fram til i dag er det ingen positive forandringer. Til tross for oljepenger er det ingen positive forandringer på sju år. Den eneste forandringen er at fem prosent av befolkningen er blitt veldig rike, mens 80 prosent lever under fattigdomsgrensen. Det kan du vanskelig kalle en positiv forandring?

– *Hva ligger lønnsnivået i Aserbajdsjan på?*

– Akademikere har ikke god lønn, hvis dere tror det. En utdannet lege eller en lærer har rundt 15 dollar i måneden. Oljearbeiderlønningene varierer, men jobber du for staten, har du gjerne 80 dollar, avhengig av erfaring. Enkelte utenlandske oljeselskap kan gi 350 dollar og gjerne mer enn det og, mens andre, som RAMCO fra Storbritannia, gir 60 dollar til arbeiderne på Moradhanlifeltet.

– *Hvor mye må en familie ha per måned for å klare seg økonomisk?*

– Rundt 300 dollar regner vi for en familie med gjennomsnittsstørrelse. For i det hele tatt klare å overleve, selger folk i dag eiendelene sine.

Mangler det meste

– Under valgkampanjen til Aliev ble det vist en grafisk oversikt over landbruket i landet. Den viste at landbruket trenger 14 milliarder standard kubikkmeter jord for å dekke landets behov. I dag produseres kun halvparten. Vi trenger åtte år til for å komme på det nivået, forutsatt at det prioriteres selvfølgelig.

I noen regioner mangler folk elektrisitet og gass. På noen steder har folk kun tre timer med strøm i døgnet. I hovedstaden er strømmen og gassen stengt mellom 01 og 07. Med små barn i huset er det dramatisk. Sjuke barn er regelen, ikke unntaket.

Samtidig som vi mangler gass, skriver utenlandske oljeselskap kontrakt med Tyrkia for salg av store mengder gass. Som regjering og oljeselskap sier, «kontrakt er kontrakt»!

Folk har ikke penger til å kjøpe en avis en gang. I butikkene gis det ikke kreditt. Butikkene vet at folk ikke kan betale senere. På grunn av fattigdom øker også prostitusjonen og statistikken sier at vi har 2000 hjemløse barn i landet. Det er den offisielle statistikken. I virkeligheten er tallet på hjemløse barn atskillig høyere.

– Er dere fornøyd med de utenlandske oljeselskapene inkludert Statoil sin posisjon i den aserbajdsjanske oljeindustri til tross for dette?

– Alle feltene har skrevet kontrakter og den største delen tilhører regjeringen. På dypt vann mangler vi teknologi. De utenlandske selskapene har lovet oss ny teknologi, men fremdeles brukes gammel teknologi. Selv om de gamle, flytende riggene varierer i kvalitet, er de stort sett gode nok, men det er altså fortsatt ingen ny teknologi.

Hvem har skylden?

– Jeg antar at det først og fremst er regjeringens skyld at folket i Aserbajdsjan ikke får glede av oljerikdommen?

– Selvfølgelig. De skal først og fremst være ansvarlig for sitt eget folk. Spørsmålet er hva som står i kontraktene med oljeselskapene. Kontraktene er laget internt og folk vet ikke hva de inneholder og hvordan de er utformet. Det vi vet er at alle de pengene som betales til utstasjonert lønn, hus, bil etc. går fra våre ressurser. Vi sørger for deres høye levestandard. De bor i villaer, i flotte palasser. Flere utenlandske oljeselskap etablerer egne boligområder med skoler, butikker og lignende. De har streng kontroll med hvem som går inn og ut. Vi kritiserte Mobil for å bo totalt atskilt fra andre folk, men kritiserer du oljeselskapene, blir du beskyldt for å være agent. Vi har ingenting i mot utenlandske oljeselskap, men det dreier seg om måten de jobber på og lever på.

– Skjer det aldri at utenlandske oljeselskap kritiserer regjeringen for den måten de behandler landets folk og økonomi på?

– Det hender at noen selskap kritiserer regjeringen for korrupsjon.

– Ønsker selskapene selv å forbedre og endre forholdene rundt korrupsjon da?

– Jeg tror de kunne om de ville, men de er ikke villige til det. Det er lettere å bruke bestikkelser.

– Hva med Statoil?

– Statoil oppfører seg annerledes. Da Statoil skulle skifte ut en lokal representant, inviterte de til festmottakelse. Da ble også opposisjonen invitert. Det er altså et positivt skille mellom Statoil og de andre oljeselskapene. Ingen andre har gjort slike ting. I tillegg bor de ansatte i Statoil i byen blant folk flest. Statoil har også flere lokalt ansatte enn «egne» folk. Statoil har heller ikke en «lukket dør» politikk om du kommer med et problem.

– Hva med positive ting. Er de utenlandske oljeselskapene aldri delaktig i positive hendelser?

– Det kan skje positive ting innimellom. Da en leder for opposisjonen ble fengslet, protesterte ambassadene fra flere vesteuropeiske land og klarte å få ham fri. Den italienske ambassaden laget fest etterpå. Dette er selvfølgelig veldig bra, men det var altså ambassadene som reagerte, ikke oljeselskapene.

Ingen fri fagforening

– Vi har ikke noen uavhengig fagforening. Det finnes en «gul» forening, og den uavhengige opposisjonen. Det norske fagforbundet NOPEF har kun forbindelser og møter med den gule foreningen, ikke med den uavhengige. Fra Norge er det bare OFS som har kontakt med oss.

– Har Statoil som selskap kontakt med dere?

– Nei, de liker oss ikke. De holder avstand. De ønsker ikke noe samarbeid.

– Har forholdene bedret seg ved hjelp av Statoilansattes Forening, SaF?

– Ja, i forbindelse med besøket fra SaF, OFS og styret i Statoil i september fikk vi et møte hvor vi ble presentert for ledelsen. Bortsett fra det ene møtet har det etter dette ikke vært noen bevegelse i positiv retning. Selskapet Statoil vil samarbeide med den gule, regjeringsavhengige fagforeningen, de ønsker ikke å samarbeide med oss. Det er tydelig at selskapene ikke

liker å få kontakt med opposisjonen. Egentlig har de ingen grunn til å være redd for å miste «pengesekken». Kontrakten står jo uansett ved lag. I stedet for å ha «respekt» i regjeringen, bør de heller tenke på å ha reell respekt i samfunnet. Dessuten bør de vite at vi har makt til å øke eller senke Statoils prestige.

Kontraktbytte

I Nordsjøen er det en rettsavgjørelse, og etter hvert også ganske lang praksis, på at arbeidstakere som mister jobben på grunn av kontraktbytte, har rett til å få jobb i den bedriften som får kontrakten. Som arbeidstaker kan du nesten si at du er ansatt på kontrakten, ikke i bedriften.

– Regjeringen signerte en kontrakt med et russisk selskap på det feltet som kalles Hovsan. I dag jobber 2000 ansatte der. Hva skal skje med disse etterpå? Nå er kontraktene signert med andre russiske oljeselskap. Det er ikke slik som hos dere, at de ansatte i et selskap har mulighet til å følge med et nytt selskap ved kontraktbytte. Hos oss blir de ansatte i verste fall stående igjen på bar bakke. Uansett vil de nye selskapene kunne håndplukke de folkene de liker. Da velger de selvfølgelig ikke opposisjonelle arbeidstakere.

Lang arbeidsdag

– Kværner og BP kjører 14 timers arbeidsdag hele uka. Kontraktører for Statoil/BP har ingen kompensasjon for helger og de jobber også på nasjonale høytidsdager. Hvis du prøver å si i mot, blir du sparket. Lønnen er høy i forhold til andre plasser, derfor er folk redde for å si i fra hvis det er ting som ikke er bra.

– *Har du andre eksempler på det du kaller «ting som ikke er bra»?*

– Arbeidstida er en ting. Vi har for eksempel bare en 1/2 times matpause. På den tida skal vi rekke å skifte klær, vaske oss, kjøre til spisestedet, spise og komme tilbake til arbeidsplassen.

Umenneskelig behandling mellom ansatte og leder er en annen ting. En engelskmann i Kværner var kjent for å behandle folk veldig dårlig. Jeg ga en gang et intervju til en opposisjonsavis og kritiserte forholdene på den arbeidsplassen. Neste dag ble jeg innkalt til et rom og brutalt slått, med spørsmål om hvorfor jeg gikk ut og kritiserte forholdene.

Var det folk fra Kværner som slo?

– Jeg jobbet for statsoljeselskapet SOCARE. På grunn av kontrakten ble jeg sendt for å jobbe på den plattformen som Kværner bygde for BP/Statoil alliansen. Der ble jeg slått av folk fra det statlige oljeselskapet fordi jeg kritiserte Kværner. Men poenget er, dette ser de utenlandske oljeselskapene mellom fingrene på, de later som de ikke ser noen ting. Da arrangerer flotte fester når plattformene er ferdig bygd, og så glemmer de at plattformene er bygget på skader og blod. Et selskap skal ikke bare tjene penger, de skal også fungere i et samfunn. Dersom selskapene ikke fungerer i et samfunn, har de ingen ting hos oss å gjøre. Det er premissene våre for at vi skal ønske de utenlandske oljeselskapene velkomne.

Leder - Privatisering gir norsk-fransk samarbeid

Skrevet av: Terje Nustad

OFS har nylig avholdt sin kongress som ble avviklet på en positiv måte. Vi tror den var lærerik og nyttig for våre tillitsvalgte. På vegne av alle oss i Sentralstyret vil vi nok en gang takke medlemmene for den tillit som ble vist oss.

Privatisering av Statoil er viktig for OFS og vi vil motarbeide AP-regjeringens standpunkt i det lengste. OFS har nylig vært i Frankrike og hatt møter med fagforeningskollegaene i det statseide Gaz deFrance. De er i samme situasjon, og siden det er nære koblinger mellom Norge og Frankrike i denne sak er det viktig med et nært samarbeid.

De nye matkonseptene har skapt mye uro ute på feltene. OFS har også i denne sak frontet selskapene og deres kostnadsreduksjoner, som igjen har medført store diskusjoner. Vi har ment at selskapene har innført nye mat- og rengjøringskonsept uten at nødvendige konsekvensanalyser foreligger. De har selv liten kunnskap om dette. OFS, OLF og Eurest har derfor blitt enige om å avholde et seminar i februar. Der vil det komme eksperter som vil kunne belyse problemstillingene. Siden det har vært mye fokus på kugalskap i det siste, så vil OFS påpeke at det ikke skal forekomme import av kjøtt fra land hvor det er påvist kugalskap på norsk sokkel.

OFS registrerer at outsourcingsproblematikken øker i omfang nå etter at det ble "frislipp" av innleie. Myndighetene som ikke makter å håndtere sitt regelverk, har heller fjernet tidligere hindringer. De operatøransatte, som igjennom lokale lønnstillegg øker forskjellene til de entreprenøransatte, vil forsterke denne utviklingen ytterligere. NHO og LO støtter aktivt denne utvikling. Vi har ropt et varsku tidligere, for hvis de operatøransatte ikke snart "våkner" vil historien om de norske sjømenn få sin reprise.

Stortinget har vedtatt at det skal utarbeides en egen sikkerhetsmelding. All svekkelse samt endringer av sikkerheten på sokkelen skal stoppes inntil denne melding foreligger. I realiteten er oljevirksomheten satt under administrasjon av myndighetene. OFS har siden 1998 forsøkt å få en slik melding som vi nå ser vil inneholde de elementene som vi tidligere har påpekt, og vi er derfor godt fornøyd. Vi takker Hallgeir Langeland og Karin Andersen, SV, som fremsatte krav om sikkerhetsmelding for Stortinget.

Året nærmer seg sin slutt, et år som har vært positivt for OFS som organisasjon. Vi er nå blitt part i oljeoverenskomsten for landvirksomheten. OFS kan derfor tilby sine medlemmer og potensielle medlemmer alle de tjenester som er påkrevd, uansett arbeidssted og på lik linje med for eksempel Nopef. Dette har vi kjempet for i over 10 år og var en god "julepresang" til hele organisasjonen. Vi vil i den anledning takke de YS medlemmer i Statoil som var villig til å gå til konflikt, for at vi skulle kunne bli part. Nok et bevis på at samhold gir styrke.

OFS-huset vil ønske dere alle som leser dette blad en riktig hyggelig Jul og et godt Nytt År.

Notiser - OFS-klubben Hydro m.v

Skrevet av: Mette Møllerop

OFS-klubben Hydro (OKH)

avholdt sitt årsmøte på hotell Admiral i Bergen den 31/10-1/11. 22 delegater møtte. Årsmøtet foregikk i en avslappet tone, uten de store sakene. Årsberetning, vedtektsendringer, handlingsprogram, regnskap og budsjett ble godkjent. Alle styrets representanter som var på valg, hadde sagt ja til gjenvalg, og alle ble valgt ved akklamasjon. Det må spesielt nevnes at OKH er veldig glad for at Oddvar Lea tar 2 nye år som leder, han har gjort en fantastisk innsats.

Vi hadde gleden av å ha gjester både fra OFS (Terje Nustad), Saf (Tor Stian Holte), Eanof (Alan Atkinson), Sentralt Samarbeidsråd i Hydro (Kjell Kvinge) og ledelsen i U&P Hydro (Lars T. Bjerke og Arild Andreassen). Alle disse holdt gode og engasjerende innlegg.

Som kjent, ble de to OFS-klubbene fra Hydro og Saga slått sammen fra 1/1-2000, og dette året har blitt brukt til å bli kjent med hverandres kulturer, installasjoner og tillitsvalgte. Dette har gått problemfritt, og medlemstilgangen har vært god for klubben.
De store sakene for klubben framover blir å jobbe for å begrense den økende innleien på Hydros installasjoner, samt å forbedre HMS-arbeidet i Hydro. Årsmøtet vedtok 2 resolusjoner som gikk på dette:

• 'OKH mener at den normale bemanning skal være U&P-ansatte, og vi er sterkt imot flere og flere innleide.'
• 'OKH skal forlange en fastsatt HVO-ordning på alle installasjoner, på de største skal denne være på fulltid.'

Øyvind Skorpen, Sekretær

Styret

Leder: Oddvar Lea
1.nestleder: Anne Brinck-Johnsen
2.nestleder: Kirsti Lavold
Sekretær: Øyvind Skorpen
Kasserer: Olav Kolaas
Styremedlemmer: Arne Kjølberg, Johnny Sjøberg, Anders Lothe
1.vara: Kari Bjormyr
2.vara: Egil Storesund
3.vara: Trygve Oppedal

Årsmøte i OFS Klubben i BJ Services
OFS Klubben i BJ Services hadde Årsmøte onsdag 1. november på Hotell Maritim i Stavanger. Det var 55 delegater til stede. I tillegg møtte Bjørn Tjessem og Roy Erling Furre fra OFS. Representant fra ledelsen og fra forsikringskonsulent firma Waco var også tilstede på deler av møtet.

Klubbleder Rolf Onarheim leste Årsberetningen og saker som ble nevnt spesielt var:
• 50 nye medlemmer siden sist, vi er nå 180.
• April forhandlingene som ble rimelig bra.
• Oktoberforhandlingene der enighet om oppstart av den 5. Ferieuka ble oppnådd.
• Viktigheten av å få til en felles Områdeavtale for brønnservice i OFS.
• Problemer med utenlandsk personell som ikke går på vår avtale.
• Utfordringene for Completering og Coiled tubing avdelingene.
• Psykososialt arbeidsmiljø.

Det var kun levert inn 4 saker til Årsmøtet og det var en del diskusjon i salen rundt disse. Spesielt saken som gikk på endring av kontingent til prosentvis trekk ble livlig debattert

Bjørn Tjessem fra OFS, orienterte om muligheten for felles Avtale for området. Det kan virke som om OLF er på glid. Videre

mente han at det kan virke som om sikkerheten offshore ikke blir prioritert i samme grad som tidligere av oljeselskapene. Avslutningsvis redegjorde Bjørn for satsningsområdene til OFS på dette området.

Klubben var meget fornøyd med det solide frammøtet fra medlemmene.

Etter møtet ble det servert nydelig middag med tilbehør og som ved tidligere årsmøter tok en trofast gjeng en tur ut i 'lysløypå' etterpå.... (for det er jo der vi blir enige).
Rolf Onarheim, klubbleder

Klubbstyret i OFS-klubben i BJ Servicesbestår av:

Klubbleder: Rolf Onarheim (Service Supervisor 3, Cmt.avd)Nestleder: Otto Ommundsen (Service Supervisor 3, Cmt.avd)Sekretær: Henrik Huster (Service Supervisor 3, Compl.avd)Kasserer: Torstein Karlsson (Service Supervisor 1, CT-avd)Styremedlemmer: Robert Løvseth (Service Supervisor 3, CT-avd), Stefan Rølmer (Service Supervisor 3. CT-avd), Reidun Ravndal (regnskapsmedarbeider)

Område – skip

Seilende oljearbeideres forening sett fra vårt synspunkt

Vi i OFS-Skip får tilbakemelding om at Seilende oljearbeideres forening (SOF) går på skipsbesøk på skip i Bergensområdet og forteller om sin organisasjon og deres forhold til OFS. De fremlegger følgende påstander:

• SOF har et nært samarbeid med OFS
• Deres kontaktperson er Bjørn Tjessem
• Bjørn Tjessem skal ha uttalt at han vil anbefale alle medlemmer i Klubben-Skip å la seg overføre til SOF hvis de får sin organisasjon i drift. Vi vil tilbakevise disse påstandene ved å komme med fakta.
• Vedvik i SOF har ringt til Bjørn Tjessem i OFS flere ganger og fortalt bl.a. om hva de har planer om, samt at de ønsker samarbeid med OFS.
• Det eksisterer overhodet ikke noe samarbeid
• Bjørn Tjessem har uttalt til Vedvik at hvis SOF er så dyktige at de får en tariffavtale før OFS-Skip gjør det, så er jo det bra for sjøfolkene og følgelig burde de da ha medlemmene også.

Men SOF er veldig langt unna en avtale. Dessuten er det lov å prøve.

Vi i OFS-Skip håper at i alle fall våre medlemmer hever seg over en slik sleip holdning som SOF har vist i dette tilfellet og vil gjerne ha tilbakemeldinger på dette.

Hilsen Ole Andre Grebstad, OFS Klubben-Skip
Bjørn Tjessem, 1.nestleder OFS

Forpleiningsstandard og arbeidsmiljø

Etter fornyelsen av forpleiningskontrakten for Statfjordfeltet er det innført endringer som kan få følger både for standarden på forpleiningen og arbeidsmiljøet for forpleiningsarbeiderne.Både arbeidstakerrepresentantene i arbeidsmiljøutvalget for Statfjord og fagforeningene var svært aktive i forbindelse med denne kontrakten. Det var avgjørende for dem at fornyelsen av kontrakten verken skulle føre til dårligere forpleiningsstandard eller være i strid med arbeidsmiljølovens krav om et full forsvarlig arbeidsmiljø. Vi holder både Eurest og Statoil ansvarlig for disse forholdene.

Statfjord ledelse gjorde det klart at arbeiderne på Statfjordfeltet ikke skal brukes som forsøkskaniner for nye forpleiningskonsepter. Det er skrevet en avtale mellom Statoil og Eurest som angir helt spesifikke krav til maten.

Denne avtalen er godkjent av representanter for arbeidstakerne i K-AMU. Det er også enighet om at kravene til reinhold skal opprettholdes. Det var derfor ikke noe grunnlag for å redusere bemanningen i forpleining på Statfjordfeltet.

Arbeiderne på Statfjordfeltet har ikke kunnet unngå å legge merke til at forpleiningsarbeiderne har fått et stadig voksende arbeidspress. De har sett hvordan dette preger arbeidsdagen deres. Sykefraværet er høyt, det samme gjelder antallet som mister helseattesten og antallet uføretrygdede. I en presentasjon av en tidligere arbeidsmiljøundersøkelse ble det framholdt at det kanskje ikke er noen grense for hvor langt man kan presse folk, men at en ytterligere økning av arbeidspresset ville føre til kraftig vekst i sykefraværet. Vi mener at grensen for et forsvarlig arbeidsmiljø forlengst er nådd og kan ikke godta denne situasjonen. Det er en skam at en industri med så god inntjening skal påføre de ansatte i forpleiningen et arbeidspress som ødelegger helsa deres. Når vi så blir kjent med at Statoils egen forpleining planlegger å gjennomføre tilsvarende endringer er det vår plikt å si klart i fra at en slik utvikling vil vi ikke godta. Forpleiningsstandarden skal opprettholdes og det skal ikke innføres reduksjoner i bemanningen som allerede er for lav. Vi vil følge nøye med i utviklingen og sette i verk nødvendige tiltak for sikre dette.

Lederne – YS/SaF
NIF – NITO
Teknikerne – NOPEF

Rett til energi - en menneskerett

Skrevet av: Terje Nustad

Dette er hovedmålsettingen til en ny fransk organisasjon ved navn 'Droit A L`Energie'. På norsk: Rett til energi. De avholdt en verdensomspennende konferanse i Nice i Frankrike i perioden 3. – 5. desember i år.

OFS deltok på konferansen og var representert ved Terje Nustad, Stein Bredal og Patrice De Wangen. Det var totalt 470 representanter fra 60 land som deltok.

Konferansen var sponset av den franske stat, og den ble viet stor oppmerksomhet. Ved åpning av konferansen ble hilsningstaler fra den franske president og statsministeren lest opp.

Det var innlegg fra en rekke eksperter, EU-politikere, konserndirektører og fagforeningsledere fra forskjellige land.

Det er ca. 2 millioner mennesker som ikke har tilgang på energi. Forbruket av energi i de såkalte utviklede land er formidabel i forhold til andel av klodens befolkning. Inntektsforskjellene mellom de samme land har økt med 100% de siste 30 år, og gjelda de fattige land har til de rike, er nå på 2.200 mrd. US $.

Afrika hadde i 1980 en gjeld på 180 mrd. US $, nå 20 år senere er denne på nærmere 360 mrd. US $.

Det er også uakseptabelt at et lands tilgang på energi er en grunnleggende forutsetning for å kunne utvikle seg. Dersom de fattige land ikke får ta del i energien vil forskjellene bare øke.

Konferansen hadde derfor fokus på en mer rettferdig fordeling uten å komme til noen konklusjon.

OFS holdt et kort innlegg der vi satte fokus på klodens naturressurser, eierskapet og forvaltningen av denne. Tilhører den det enkelte land som 'tilfeldigvis' besitter resursene, eller tilhører den jordas befolkning?

Dette er en grunnleggende problemstilling som må avklares før en rettferdig fordeling skal bli en realitet.

Konferansen ønsker å ta et ansvar for jordas befolkning og ikke la den globale økonomien overta og bli styrende.

OFS foreslo også at det skulle kreves av alle vestlige land å slette all gjeld den tredje verden måtte ha. Som en forutsetning la vi inn at det ikke skulle medføre noen innvesteringer i våpenindustrien.

Det var representanter fra Palestina tilstede som kunne fremlegge sterke vitnesbyrd om de Israelske overgrep mot Palestinerne. De skyter ikke bare steinkastende guttunger, men stenger også energi- og vannforsyninger.

OFS foreslo derfor at konferansen skulle fordømme den Israelske stat som har fratatt det palestinske folk så godt som alle menneskerettigheter.

OFS var den eneste organisasjon som fremla noe konkret. Våre forslag bearbeides nå av en arbeidsgruppe som vil frembygge konklusjonene på et senere tidspunkt.

Privatisering av Statoil
og GAZ de FRANCE!

OFS benyttet også anledningen til å holde møter med våre franske fagforeningsvenner i organisasjonen CGT, som og arbeider i det franske energidistribusjonsselskapet Gaz de France.

Den samme privatiseringsprosess som foregår i Norge vedrørende Statoil, pågår også i Frankrike som ønsker å privatisere Gaz de France. Det er 5 organisasjoner som organiserer de ansatte og de fleste er imot en privatisering. Den eneste som er for, er funksjonærorganisasjonen CGC som organiserer ca. 6% av de ansatte innen energisektoren.

I Frankrike brukes de samme argumentene som benyttes i Norge og Statoil. Det går i hovedsak ut på at selskapene trenger kapital for å kunne ekspandere internasjonalt. Begge selskapene ønsker også å posisjonere seg i det europeiske

gassmarkedet gjennom et nært samarbeid og utfylle hverandres strategier. Derfor snakkes det varmt om at Statoil vil kjøpe seg inn i Gaz de France og motsatt.

EU ønsker å liberalisere gassmarkedet under påskudd av at det vil gi billigere gass til forbrukerne. Andre steder i verden hvor en slik liberalisering er innført, har konsekvensene blitt billigere energi i en periode, for så å stige og bli dyrere enn tidligere.

OFS og CGT får medhold i vår skepsis i en rapport for Europa-programmet utarbeidet av Høyskolen på Lillehammer. Rapporten konkluderer med at en liberalisering ikke vil sikre forbrukerne lavere gasspriser. Dette med bakgrunn i norsk sokkel som vil presse prisene opp.

Vi mener det er påkrevd med sterke statlige selskap som kan styres og kontrolleres for å sikre langsiktighet, stabilitet og en akseptabel prisutvikling. Det vil på lang sikt ha den største positive effekt for befolkningen og de ansatte.

Vi kan ikke aksepterer at det er den økonomiske avkastningen og børsene som skal styre og kontrollere utviklingen.

Da vil gapet mellom de rike og fattige øke ytterligere. OFS og CGT har derfor lagt opp til en felles strategi og et nært samarbeid i det videre arbeidet. Vi har nå knyttet nære kontakter med sentrale personer som sitter i selskapenes styrer og kan følge utviklingen på nært hold. Dette er også i henhold til den resolusjonen som OFS-kongressen vedtok i november.

EU-toppmøtet i Nice

OFS fikk også mulighet til å delta i demonstrasjonen i Nice den 6. desember i forkant av EU-toppmøtet. Nærmere 100 000 deltok i demonstrasjonstoget samt flere hunder, og en ku. Det var en fargesprakende og støyende 'folkefest'. Det var tilreisende fra hele Europa både i og utenfor EU.

De sosiale forskjellene som bare øker i Europa var ment i fokus. Globaliseringens betydning, liberalisering og privatisering er stikkord som gir en negativ effekt for den vanlige befolkning.

De faglige rettighetene som retten til å organisere seg, retten til å streike stod også i fokus. Mange frykter en undergraving av disse rettigheter vil bli en konsekvens av denne liberalisering. Flere rapporter viser at privatiseringen vil føre til flere utrygge jobber, større lønnsforskjeller og en splittet fagbevegelse. Dette bør også oppta oss i Norge i langt sterkere grad. Ser vi ikke den samme utvikling hos oss også?

Det henvises til bl.a. ny avtalestruktur offshore der lønnsforskjellene mellom operatørselskapene og mellom operatøransatte og entreprenøransatte vil øke. Det bør ikke bare uroe OFS, men også LO og Nopef.

Demonstrasjonstoget krevde et sosialt Europa uten fattigdom der også de såkalte gamle østblokkland er inkludert.

'Folkefesten' stod i sterk kontrast til et beleiret Nice av militære og politi. Toppledelsen i EU må beskytte seg mot befolkningen på en måte som oppfordrer og inspirerer til opprør. Noe vi alle så skjedde dagen derpå, hvor mindre grupper av aktivister startet ødeleggende og unødvendig uro.

Uansett, å demonstrere er en demokratisk rett som må beskyttes og vedlikeholdes. Den norske befolkning har i så måte mye å lære av sine europeiske, og i særdeles av våre franske venner.

For OFS var dette en nyttig og lærerik tur der nye kontakter ble knyttet, og konkrete strategier ble lagt for det politiske arbeidet til OFS.

Rettsinstitusjon med høy grad av respekt

Skrevet av: Mette Møllerop

Det gjennomgående inntrykket er at partene i arbeidslivet stort sett respekterer Arbeidsretten som institusjon, sier Stein Evju, nylig avgått formann i Arbeidsretten.Gjennomgående nyter rettens avgjørelser stor faglig respekt. Det er selvsagt ikke det samme som at partene til enhver tid er fornøyd med den enkelte avgjørelse. Spøkefullt har jeg ofte sagt det slik at i gjennomsnitt kan man ikke vente at mer enn 50 prosent av "kundene" er fornøyd; i rettstvistene er det jo oftest slik at den ene part vinner frem, den annen ikke, i den enkelte sak.

Stein Evju gikk av som Arbeidsrettens formann 1. april i år, etter 15 1/2 års virke. Evju er jurist fra 1975, med universitetsbakgrunn spesielt innen arbeidsrett, før han kom til retten. I ti år, fra 1990, hadde han også en bistilling som professor i arbeidsrett ved Universitetet i Oslo ved siden av sin stilling i Arbeidsretten. I disse dager har han akkurat takket ja til et professorat i arbeidsrett og forretningsjus ved Handelshøyskolen BI i Sandvika I tillegg sitter han i Ekspertkomiteen for Den europeiske sosialpakten, ESP. ESP er Europarådets konvensjon om sosiale og økonomiske menneskerettigheter, herunder på arbeidslivets område. Eksepertkomiteen tar stilling til om statene oppfyller sine folkerettslige forpliktelser, i hovedsak på basis av nasjonale rapporter, men behandler også klager fra organisasjoner om påståtte brudd på bestemmelser innenfor hele ESPs område.

I advokatkretser omtales mannen med ærbødig respekt. Det sies at han er en suveren dommer, og at advokatkontorene sto i kø for å kunne skilte med Evju som en av "sine".

Advokatkontorene fikk altså ikke ønskene sine oppfylt, det gjorde imidlertid BI.

Den viktigste årsaken til at Evju valgte å sitte som formann i Arbeidsretten i en så lang periode som fra 1.9 1984 fram til i vår, var utfordringen ved stillingen.

– Selv om dette har vært en relativt lang periode, har det vært et interessant utsiktspunkt. Du sitter i en institusjon som spiller en nøkkelrolle i forvaltningen av tariffavtalesystemet i Norge. Det har uten tvil vært en spennende, men også en meget krevende, utfordring.

– Domstolen er en særdomstol. Den behandler utelukkende tvister om tariffavtaler og arbeidskamp. Det er også en svært spesiell domstol i forhold til ankemuligheter?

– Innenfor sitt saksfelt dømmer Arbeidsretten i siste instans. Partene kan ikke anke til noen annen domstol; Arbeidsrettens avgjørelser er endelige.

Kan en dom aldri overprøves?

– Dersom en part hevder at Arbeidsretten har dømt i en sak som ligger utenfor dens saksfelt, eller avvist en sak som rettelig hører hjemme i Arbeidsretten, kan avgjørelsen bringes inn for Høyesterett. I Arbeidsrettens historie, fra 1916 til i dag, har det forekommet ca. ti slike ankesaker. Det er ikke mange i løpet av rettens lange historie. Og, ingen av dem har ført frem.

Er det andre sider ved Arbeidsretten som skiller den fra ordinære domstoler?

– Ja, tidsaspektet. Hensyn til hurtig behandling av saker er svært sentralt. Tariffavtaler har som kjent kort varighet; som regel inngås de jo for to år ad gangen. Derfor er det viktig å få sakene avgjort mens de er aktuelle.

Hvor lang tid tar en gjennomsnittlig sak ?

– I gjennomsnitt avgjør Arbeidsretten alminnelige saker i løpet av fem til syv måneder.

Hvor mange saker har Arbeidsretten i året?

– Retten får i gjennomsnitt inn i overkant av 40 saker per år. Frem til 1996 var formannen den eneste som arbeidet i retten i full stilling. . Fra 1. september 1996 fikk retten en nestformann i full stilling som også arbeider med sakene før de kommer til hovedforhandling. Arbeidsmessig ha dette vært et stort fremskritt.

Det må ha vært temmelig travle dager for en person?

– Det har vært mye å gjøre, ja. Selv om sakene varierer i størrelse, i innhold og i omfang, er 40 saker i året mye for en så vidt liten institusjon . Dessuten har en også saker som må prioriteres fordi de haster mer enn andre. Noen av sakene kan også være svært kompliserte.

Hva med oljebransjen? Hvordan ser det ut på vår sektor?

– Det er stor variasjon også når det gjelder saker fra oljesektoren. Saker om "petitesser", altså småtterier, saker som ikke har reist spørsmål av prinsipiell karakter eller med betydelig omfang, har også kommet fra dere. Sakene omhandler alt fra enkle spørsmål i overenskomstene til generelle og prinsipielle problemstillinger i forbindelse med bruk av arbeidskamp i tariffstvister. Vi har eksempler på saker der arbeidsgiversiden hevder at tillitsvalgte har gjort seg skyldige i brudd på regelverket og derfor krevd at de må fratre sine verv. Streiken i 1990 var et slikt eksempel. Streiken ble avgjort med voldgift etter 1/2 døgn, men fortsatte likevel. Det resulterte i at arbeidsgiver forlangte at fire tillitsvalgte – Eivind Lønningen, Harald Myklebust, Torbjørn Lindseth og Bjørn Jakobsen – måtte fratre sine tillitsverv på grunn av sin opptreden. Som kjent endte det med at tre fikk fortsette, mens Lindseth måtte fratre .

Har oljesaker tatt stor plass i Arbeidsretten?

– Det har variert meget. Da jeg begynte på midten av åttitallet, utgjorde saker fra oljesektoren mer en 1/3 av rettens portefølje. Oljesektoren utgjorde altså en relativt stor andel av de saker retten fikk. Etter at man gikk runden med harmonisering av oljeoverenskomsten i –87, roet det seg ned, og etter dette har ikke oljesektoren utgjort mer enn andre sektorer. OFS dominerte en periode, etter hvert ble dette bildet også mer sammensatt. OFS har for så vidt ikke gjort seg spesielt bemerket i retten. De siste tre til fire årene har vi hatt noen flere saker fra OFS, karakterisert ved tvister om tekniske spørsmål i oljeoverenskomsten. Disse sakene har i stor grad omhandlet utvikling av oljeoverenskomstforholdene. Fra et oppdelt system med overenskomst for de enkelte arbeidstakergrupper, som borere, cateringansatte, operatøransatte, etc., og bedriftsvise avtaler hvor man ikke hadde noen samlet opptreden på arbeidsgiversiden, fikk en konkurranse mellom organisasjonene på arbeidstakersiden. Den siste faktoren ledet til endel saker. Jeg vil nok mene at det i enkelte av sakene først og fremst var viktig å markere sitt revir. En annen side ved disse sakene, var "smitteeffekten". Får man en løsning for den ene, får man løsning for den andre. Et godt eksempel er en sak om det såkalte mudbilaget, som ble avgjort ved en dom i 1985. For borerne var dette et bilag til overenskomsten som ga et tillegg for arbeid med oljebasert boreslam. Spørsmålet var hvor mye av skiftet arbeidsgiveren skulle betale tillegg for. NOPEF hadde en avtale fra tidligere og var blitt enige med arbeidsgiverne om at tillegget skulle betales i forhold til arbeidets tid . OFS bøyde seg ikke for en slik løsning, og vant frem i retten: Tillegget skulle utbetales fullt ut selv om det bare var arbeidet med boreslam en del av et skift. I praksis ble konsekvensen at også NOPEFs medlemmer fikk denne, bedre, løsningen; arbeidsgiverne kunne ikke behandle arbeidstagerne ulikt avhengig av organisasjonstilknytning.

Ingen av disse problemstillingene er i og for seg spesielle for oljesektoren. Også når det gjelder "revirsaker" kommer det mange også fra andre parter, som egentlig mer er markering av egen "fortreffelighet og handlekraft" enn reelle tvister hvor man ser utsikt til å vinne frem. .

Er det et irritasjonsmoment for retten ?

– Det er å ta for sterkt i. Endel av disse sakene er helt klart helt unødvendige som saker, men en del av den virkelighet domstolen befinner seg i . Domstolen kan ikke velge, den må ta imot de sakene den får. Selv om en kan synes at en del av disse er lite fruktbare, er det lite å gjøre med det.

Har Arbeidsretten hatt stor betydning i samfunnet?

– Jeg velger å bruke store ord og svare ja på det spørsmålet. Retten har hatt stor betydning som konfliktløsende institusjon, og stor betydning også for hvordan en del av de generelle regler og normer på det tariffrettslige området har utviklet seg. Retten har selvfølgelig ikke betydning eller innflytelse på utvikling av organisasjonene. På en hel del områder av arbeidsretten har retten heller ikke noen innflytelse. Saker etter arbeidsmiljøloven, om oppsigelse og avskjed, osv., hører for eksempel ikke under Arbeidsretten. Arbeidsretten behandler bare tarifftvister. Det er for øvrig en utbredt misforståelse at Arbeidsretten beskjeftiger seg med alt som har med arbeidslivet å gjøre. Det gjør den altså ikke.

Har partene i arbeidslivet et positivt syn Arbeidsretten?

– Gjennomgående vil jeg si at partene har et positivt syn på domstolen . Det gjennomgående inntrykket er at partene i arbeidslivet stort sett respekterer Arbeidsretten som institusjon. De har også faglig respekt for domstolen og dens virke. Men, det gir seg selv at partene ikke alltid er like fornøyd med resultatet; noen ganger vinner man frem, andre ganger ikke.

Og som kjent er det lettere å være fornøyd når man vinner enn når man taper. Likevel er domstolen gjennomgående høyt vurdert.

Får dere tilbakemeldinger fra partene når de ikke fornøyd med avgjørelser?

– Nei. De involverte partene kommuniserer sjelden sine synspunkt til oss. Det er ikke så rart, kanhende. Om de er uenige med retten , skal de jo gjerne komme igjen siden også. Selvfølgelig er det også slik at om en går i retten med en sak som en tror er god og opplagt og ikke vinner frem, er det klart en da er skuffet.

Hender det at retten tar feil avgjørelser?

– Som dommer sier man ikke mer om en dom enn det som er sagt i dommen. Men man kan jo tenke nye tanker. På områder der problemstillingene er komplekse, vil det skje en utvikling over tid i rettsnormene. Men dermed kan man ikke si at en eldre avgjørelse var "gal" da den ble truffet; dét er for lettvint.

Arbeidsretten

Arbeidsretten er opprettet med hjemmel i lov om arbeidstvister, § 7, og er også tillagt oppgaver etter lov om offentlige tjenestetvister. Arbeidsretten er en særdomstol som behandler tvister om gyldighet og fortolkning av tariffavtaler og visse tvister om fortolkning av arbeidstvist- og tjenestetvistlovens regler, tvister om brudd på tariffavtaler og om sanksjoner ved slike avtalebrudd. Arbeidsretten behandler også tvister om erstatningsansvar ved tariffbrudd og ulovlig arbeidsstans.

Følgende er medlemmer av Arbeidsretten:

Som faste medlemmer:

• Arbeidsrettens formann, Tor Mehl

• Arbeidsrettens nestformann, Hanne Inger Bjurstrøm

• Lagdommer Gunvald Gussgard

Som medlemmer ved behandling av saker etter arbeidstvistloven:

1. Tidligere forbundsleder Gunnar Grimnes, Øvre Eiker.

2. Tidligere forbundsleder Anton Solheim, Oslo

3. Direktør Alfred S Hauge, Kristiansand

4. Direktør Karl Glad, Oslo

Som medlemmer ved behandling av saker etter tjenestetvistloven:

1. Trygdesjef Bjørg Hermansen, Stavanger

2. Pensjonist Ove J. Ragnar, Oslo

3. Avdelingsdirektør Kirsti Billington, Asker

4. Avdelingsdirektør Kjell Otto Bjørnå, Bærum

Sikkerhet ute av kontroll?

Skrevet av: Roy Erling Furre

Sikkerheten på sokkelen er ute av kontroll, sier Roy Erling Furre. Før året er omme har vi sannsynligvis passert 500 alvorlige uønskede hendelser som er så alvorlige at de formelt er rapportert til OD.

– Det har skjedd en negativ utvikling på sikkerhetsfronten den siste tiden. Vi har opplevd en mangedobling av alvorlige uønskede hendelser. Nå, i begynnelsen av desember, var tallet så høgt som 466. Før året er omme er jeg redd vi passerer 500, sier Roy Erling Furre, 2.nestleder i OFS.

– Det har utviklet seg en ukultur med å dekke over skader for å sikre seg fine tall på den såkalte 0-skade statistikken. (LTA, Lost Time Accident).

Det er dette Johan Petter Andresen ble rammet av da han brakk en finger og fikk avskjed fordi han ikke ville gå med på å skjule skaden. Vi kjenner til flere lignende saker hvor folk blir bedt om å skjule slike skader. Ei jente som skadet fingeren fikk ikke skaden innrapportert. Først da fingeren måtte amputeres på grunn av betennelse, kom den med på statistikken. Det gir ikke god sikkerhet med høy grad av manipulering og det fører også til at vi ikke har tillit til OLF.

– Skjules store skader?

– Selve skaden skjules ikke, men de alvorlige konsekvensene blir sterkt nedtonet og minimalisert. For eksempel holdt det på å bli en utblåsning på Mærsk Giant/Huldra. Dette ble kun omtalt med et frimerkestort oppslag i Rogalands Avis. Realiteten er derimot at dette var den alvorligste brønnsituasjonen i Statoils historie. Selskapene er veldig opptatt av å ikke få en stor ulykke. Da kommer både selskapets og Norges anseelse som oljenasjon i fare. Vi mener at det langt i fra er nok å se isolert på storulykkepotensialet. Det er både riktig og nødvendig å holde fokus på generelt godt sikkerhetsarbeid og personskadearbeid. Holdes dette høyt, mener vi det gir lavere risiko for storulykker.

– Er ikke industrien selv bekymret for sikkerheten?

– Nei, det ser ikke ut til at de bekymrer seg for den. For et par måneder siden hadde for eksempel Stavanger Aftenblad oppslag hvor John Vemmestad, direktør i BP, sa at sikkerheten aldri har vært bedre. Kort tid etter dette intervjuet ble Valhall og Hod nedstengt på grunn av rust i overrislingsanlegget og dårlig vedlikehold. I samme intervju uttalte han også at en kunne sammenlikne plattform og sokkel med en nybil-park! Og ikke nok med det. I forkant av dette omtalte Per Otto Selnes, OLF, oss som useriøse
på grunn av sikkerhetsarbeidet vårt. Vi har heldigvis fått bred støtte fra OD og kommunalminister Sylvia Brustad som har markert en klar uenighet med oljeindustrien. Dette setter også industrien i klemme. Industrien kan ikke lenger bortforklare situasjonen.

Girskifte for sikkerhet

– OLF har satt i gang et prosjekt som de kaller 'Felles girskifte for sikkerhet'. Er OFS med på det?

– Vi er skeptisk til å gå inn i prosjektet med de snevre rammene som er blitt presentert så langt. Vi har en stund hatt følelsen av at prosjektet kun skulle fokusere på arbeidstakers holdninger. Når vi har kommet med tilbakemeldinger og kritisert prosjektet for den ensidige vinklingen, har OLF sagt at mandatet ikke er gitt. Det står altså foreløpig åpent hvordan prosjektet blir.

– Kommunal- og regionaldepartementet har tatt initiativ i forhold til sikkerhet på sokkelen ved å kontakte partene i Nordsjøen, er det et godt tiltak?

– Kontaktforum for sikkerhet - er en arena for eiersiden i industrien, myndighetene og fagforbundene. De har møte to ganger per år. I tillegg startet prosjektet 'Risikoutvikling på sokkelen som er et prosjekt bestående av OD og myndighetene. Vi er foreløpig noe avholdende med hva vi skal mene om dette. Vi har hatt en viss bekymring for at dette prosjektet kun skal ha fokus på storulykker.

Press på arbeidstakerne

– Ved å presse de ansatte i form av nedbemanning, omlegging av arbeidsoppgaver, outsourcing etc er dette med på å senke HMS standarden. Det er en farlig utvikling. Mange grupper er under press. Operatørselskapene kjører hardt på dette. Det kuttes overalt, fra bemanning til antall beredskapsfartøyer. Det som er ille, er at dette er regelen, ikke unntaket.

I forpleiningen mister de ansatte helsesertifikatet. I stedet for å demme opp for det, er svaret fortsatt kutt i bemanningen. I lengre tid har vi sett en veldig negativ utvikling generelt på sokkelen, blant annet dokumentert med at nesten ingen oppnår pensjonsalder. (en per selskap) På bakgrunn av denne utviklingen har vi dessverre liten tillit til at industrien klarer å forvalte regelverket.

Ny sikkerhetsmelding

– Har dere positive forventninger til den nye sikkerhetsmeldingen?

– Ja, det har vi. Vi har arbeidet med å få egen sikkerhetsmelding siden 1994. Dette arbeidet har OFS intensivert siste tid, og det er en stor lettelse for oss at den nå endelig kommer. Den nye sikkerhetsmeldingen gir oss en oppfatning av at industrien er satt under administrasjon og det er en seier for oss. Vi har jobbet med dette i årevis og nå kommer altså resultatet, selv om kvaliteten på arbeidet gjenstår å se.

En annen side ved arbeidet i disse forskjellige forumene og prosjektene er å kartlegge 'rikets tistand'. Dette er en viktig og bra side ved arbeidet. Vi trenger en felles virkelighetsforståelse og det tror jeg skal være relativt ukomplisert å få fram.

– Tror du det?

– Ja, du kan i hvert fall få en tilnærmet virkelighetsforståelse ved hjelp av grundig kartlegging. Spørsmålet som følger etter det er hva vil de gjøre for å følge opp resultatet og hvilken prioritering som velges. Jeg tror som sagt at industrien holder fokus på storulykker, mens HMS, aldring, sykefravær og slitasje nedprioriteres. Vi er derimot sikre på at storulykkeproblemet langt på vei vil løse seg selv i et generelt godt sikkerhetsmiljø.

Vertskap og tjenere- et blikk på OLFs utvikling

Fra 'Vertskap og tjenere' et hefte skrevet av Hans Henrik Ramm på oppdrag av OLF sies det om HMS: 'Gjennom 90-årene er det blitt sterkere fokus på arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, som sammen med miljø er blitt trylleordet 'HMS'. Tiltak for forebyggelse av virkelige skader og fravær er åpenbart en lønnsom aktivitet, men neppe alt som omfattes av 'HMS'. Noer av det første OLF gjorde var å forhandle med Oljedirektoratet om tekniske sikkerhetsstandarder, de såkalte 'tematiske forskrifter'. Dette gikk glatt og konfliktfritt. De siste årene er det imidlertid blitt en debatt om både disse og de senere NORSOK-standardene er for tolkningsbare, slik at det blir for lett for HMS-stabene i selskapene og sektorinteresser i Oljedirektoratet å presse frem kostbare løsninger.'

Om storulykkene Alexander Kielland og Bravo sier OLF: 'De norske reaksjonene på egne ulykker, som Alexander Kielland-havariet og Bravoutblåsningen, lignet ikke på de hysteriske internasjonale reaksjonene på Exxon Valdez og Brent Spar, selv om våre var langt mer alvorlige. I Norge ble det forstått at man må ta risiko for å få velferdsgevinstene fra petroleumsvirksomheten. Internasjonalt utviklet det seg en langt sterkere risikoaversjon.'

Om vilkår for konsesjonstildeling: 'Tjenerskapsånden med sin 'politiske korrekthet' og jakt på individuelle favører har vært typisk gjennom store deler av nittitallet. Det er liten tvil om at dette har vært kostnadsdrivende og motvirket andre dyrekjøpte forbedringer. Det har også skapt indre konflikter. Likevel ser vi nå en tendens i retning av mindre soloutspill, redusert politisk servilitet og mer aktiv bruk av OLF. I det aller siste har vi fått høre at det er på gang et oppgjør med kostnadsdrivende særinteresser.

Vellykket OFS-kongress

Skrevet av: Mette Møllerop

Arbeidsmiljøkriminalitet knyttet til arbeidsmiljø, sykefravær og tap av helsesertifikat var stikkord på OFS sin kongress. En rekke innlegg og friske diskusjoner fikk både modnet tanker og styrket troen på at det nå er riktig å kalle en spade for en spade.

Det nye OFS-sentralstyret

I beretningsforedraget sa Terje Nustad at den positive og offensive holdningen fra forrige kongressperiode har preget OFS også i denne perioden. Organisasjonen har hatt en god medlemsutvikling og nye foreninger er dannet.

'Utfordringene har imidlertid vært mange og spesielt den nye avtalestrukturen innenfor operatørområdet har og vil kunne skape prinsipielle kontroverser i organisasjonen. 'Da forpleiningskontraktene skulle reforhandles, ble det en ny hard kamp hvor våre medlemmer kom i skuddlinjen. Oljeselskapene ønsket at Eurest skulle få større konkurranse og 'hentet' inn forpleiningsselskapet Kelvin som fikk store deler av tidligere kontrakter Eurest hadde hatt. Oljeselskapene var ikke snauere enn at de samtidig krevde kostnadskutt på 20 – 30 prosent samtidig som kvalitet og standard skulle opprettholdes. Det igjen resulterte i nye matkonsept og renholdsrutiner. Våre medlemmers arbeidsmiljø ble ytterligere forverret og forbruket av arbeidskraft innen dette området er stort med en omløpstid på 10-15 år. Dette er hverdagen til alle entreprenøransatte.

De operatøransatte vil også bli rammet, men på en mer skånsom måte, da de sakte men sikkert vil bli færre og færre. Vi kan komme i den situasjon at de operatøransatte vil kunne hente ut bonuser som en følge av en slik kontraktspolitikk fra oljeselskapenes side. Vi kan ikke sitte stille og tillate at arbeidsmiljøkriminalitet blir satt i system av oljeselskapene.'
'OFS er den fagorganisasjon som har satt arbeidsmiljøkriminalitet i fokus. Ved anmeldelse av produsent og et departement for ikke å ta hensyn til kjemiske stoffer, viser OFS at de har en uredd holdning til å bevare arbeidsfolks helse. Kampen vår mot isocyanater er en del av vår kamp for et arbeidsmiljø som ikke helseskader mennesker. Hittil har byråkrati, politi og påtalemyndigheter avslørt at de ikke tar hensyn til mennesker, kun profitt. Vi fortsetter kampen og flytter arenaen inyternasjonalt når vi må ta hensyn til helse, sikkerhet og arbeidsmiljø.

OFS har vært den ledende fagforening for å synliggjøre skift- og nattarbeiderproblemene. Aldringsproblemer spesielt relatert til sikkerhet og pensjonsalder har stått i fokus i mer enn 20 år.'

Nytt sentralstyre i OFS

Leder: Terje Nustad, SaF
1. nestleder: Bjørn Tjessen, OFS klubben R&M
2. nestleder: Roy Erling Furre, OFS klubben Universal Sodexho
Styremedlemmer:

Roy Aleksandersen, Smedvig-klubben – Bente Arner, SaF – Jan Bakker, OFS klubben Transocean – Viggo Didriksen, BPA-BK – Tor Stian Holte, SaF – Arne Kjølberg, OKH – Stig Allan Knudsen, OFS klubben Dolphin – Øyvind Olsen, OFS klubben Universal Sodexho – Rolf Onarheim, OFS klubben BJ – Hilde-Marit Rysst, SaF – Frank Bob Thorsen, OFS klubben Skip

Organisasjonssekretær:

Kari Bukve, OFS klubben Eurest – Siegfried Bischler, OFS klubben Rasmussen

Varavalgte til sentralstyret:

1. vara Svein Brekke, EAF
2. vara Stein Bredal, SaF
3. vara Hans Ottar Moen, OFS klubben GNO
4. vara Espen Johannessen, OFS klubben Schlumberger
5. vara Sigurd Bjørn Kastrud, EANOF
6. vara Arvid Pedersen, Smedvig-klubben OFS
7. vara Reidar Rikstad, Smedvig-klubben OFS

Tormod Carlsen , prosjektleder for rapporten 'Den skjulte grådighetskulturen i Nordsjøen' utført av informasjonsrådgivningsfirmaet Kommunikè AS, la fram sine erfaringer med prosjektarbeidet. Blant annet sa han: Jeg ser paralleller til incestproblematikken for 20 år siden. Da visste ikke politiet hva dette var. Arbeidsmiljøkriminalitet opplever nå det samme. Det hjelper ikke alltid å ha rett, våre politikere må skjønne dette. Man må fortsette og fortsette til man slår hull på byllen. Jeg trodde at vi hadde den beste sikkerheten i verden. Nå, etter å ha jobbet med prosjektet har jeg erfart hvordan det faktisk står til. Jeg har fått bekreftet stort sett alle påstander om nedprioritering av HMS området.

Hallgeir Langeland: Det gjelder å holde fokus på saken, å holde fokus på de viktige sakene. I USA for eksempel, har det vært holdt fokus på tellerne og telleapparatene i valget av ny president. Det har ikke vært fokus på de 30 millioner som lever under fattigdomsgrensen, de 4 millioner hjemløse eller de 10 millioner analfabeter. Det er mye stoff å sette seg inn i for en politikere. Derfor er det viktig at politikerne får muligheten til å beholde fokus. Dere må ha en strategi for å holde fokus, slik at politikerne husker og velger de viktige sakene.'

Per Otto Selnes, OLF: Jeg vil ikke komme inn på temaet arbeidsmiljøkriminalitet, rett og slett fordi jeg ikke kan akseptere at det gjelder de bedrifter jeg er ansvarlig for. Når det gjelder aldring og pensjon, selvsagt ønsker vi at folk skal kunne jobbe fram til pensjonsalderen, gå av med verdighet, som dere sier. Men, jeg vet ikke, folk blir gamle og slitne. Hvordan skal vi løse det problemet i Nordsjøen? På land kan en rotere, få nye stillinger. Det er ikke enkelt ute. Hvordan skal vi takle dette med helsesertifikat? Vi i OLF ser også på dette. Vi er ikke enige i å knytte dette til pensjonsalderen fordi en ikke gjør noe med årsakene.

1) Magne Ognedal, Oljedirektoratet: Personskadefrekvensen har vært flat i mange år. Det har ikke vært noen bedring. Hvis

det ikke blir satt i verk tiltak, vil det gå feil vei. Vi ser en kraftig stigning i antall rapporterte hendelser til OD. Det er lite sannsynlig at rapporteringsrutinene er blitt bedre. Det er antallet som er blitt høyere.

2) Egil Kristiansen, Statoil: Nattarbeid er helsemessig et problemfylt område. I stedet for å reversere, økes det. På mitt område, med store tekniske utfordringer har vi ikke økt bemanningen. Hva har OD og OLF tenkt å gjøre for å reversere utviklingen? Tildette svarte Selnes at en del tekniske operasjoner kan flyttes på land. Angående risikoarbeid vet alle det er best å utføre dette på dag. Magne Odland svarte at nattarbeid er en uønsket utvikling og skal ta spørsmålet med tilbake til OD.

3) Hilsning fra YS ved YS leder Randi Bjørgen: Jeg er veldig glad for landavtalen. Noen, uten å nevne navn, har spist den største kamelen for å få avtalen i havn.

Birgittes hjørne - Erstatning for tap av helseattest (Loss of lisence)

Skrevet av: Birgitte Rødsæther

Advokat Birgitte Rødsæther tar i denne spalten opp aktuelle emner medlemmene vil kunne dra nytte av, først og fremst knyttet til ditt arbeidsforhold. Forslag til emner som ønskes belyst eller spørsmål i enkeltsaker kan rettes til denne spalten

Tap av helseattest er et problem som rammer flere og flere offshoreansatte. OFS får stadig en økende mengde henvendelser både fra enkeltmedlemmer og fra tillitsvalgte med spørsmål om hvordan det forholder seg med retten til erstatning når en ikke lengre oppfyller kravene til å få helseattest.

Ordningen med erstatning ved tap av helseattest går kort ut på at den som ikke lengre blir godkjent for arbeid offshore etter nærmere bestemmelser i forskrifts form (Forskrift om helsekrav for personer i petroleumsvirksomheten av 12..11.90) får utbetalt en erstatningssum. Beløpet er 8 G, som i dag tilsier en sum på 375.600,-. Retten til erstatning fremgår av den enkelte tariffavtale, og er en del av både OLF og NR-avtalene hvor OFS er part. OFS har også en rekke lokalavtaler, særlig innen brønnservice hvor der er bestemmelser som gir rett til erstatning ved tap av helseattest. Medlemmene på område Skip er også dekket av en slik erstatning. Der er imidlertid en rekke kontraktørselskaper som ikke har slike ordninger, særlig innen gruppen 'konstruksjon og vedlikehold'.

Retten til denne erstatning for tap av helseattest er imidlertid ikke ubetinget. Det foreligger nemlig nærmere fastsatte vilkår som må foreligge for at det skal skje utbetaling. Disse vilkårene kan variere fra område til område. Det er mange som ikke er klar over at det finnes en rekke slike vilkår som kan føre til at en faktisk ikke får utbetalt erstatning selv om en er fratatt helseattesten.

Vilkårene slik de fremstår i dag er for alle områder et resultat av flere kjennelser i Rikslønnsnemnda i forbindelse med at denne ordningen ble innført som en del av OLF avtalen i 1983. Etter dette har andre tariffavtaler i stor grad bygget på det som den gang ble fastslått.

Jeg vil nå ta for meg en del av de hovedvilkår som jeg anser for å være mest praktiske. Vær oppmerksom på at dette bygger på OLF og NR-avtalen og kan være avvikende for de som er tilknyttet øvrige avtaler!

1. Skadeområde
Du er i utgangspunktet dekket av erstatningsordningen uavhengig av om årsaken til tapet av helseattesten skyldes forhold inntruffet offshore eller på land. Skaden/sykdommen behøver derfor ikke å ha forbindelse til arbeidsforholdet.

2. Arbeidstakers status etter tapet av helseattesten
Det har ingen betydning om du får nytt arbeid i land. Både de som får ny arbeidsplass og de som ikke får nytt arbeide er altså omfattet av ordningen.

3. Hvilke skader/sykdommer dekkes
Skader som følge av såkalt ekstremsport dekkes ikke (eks. fallskjermhopping). Du får heller ikke erstatning ved sykdom som skyldes angst for reise til/opphold på installasjonen eller rusmisbruk. Sykdommer uten klare diagnoser er også unntatt.

4. Forholdet til yrkesskadeerstatning
Blir du skadet på arbeidsplassen har du rett på yrkesskadeerstatning, også dette begrenset av nærmere (lovfastsatte) vilkår. Får du utbetalt yrkesskadeerstatning, går erstatningen for tapet av helseattesten til fradrag. En får altså ikke begge deler. Det er imidlertid viktig å være obs. på nettopp retten til erstatning ved yrkesskade, for hvis skaden resulterer i en høy grad av uførhet, kan dette gi en langt høyere utbetaling enn erstatningen for tapet av helseattesten.

5. Fremgangsmåte ved krav og utbetaling
De fleste arbeidsgivere har tegnet forsikring for denne plikten til erstatningsutbetaling når den ansatte mister helseattesten. Det er også arbeidsgiver som skal tilse at den ansatte som blir erklært 'udyktig' får sin rettmessige erstatning. Det er imidlertid langt fra alle arbeidsgivere som prioriterer denne oppgaven.

De fleste arbeidsgivere på OLF-avtalen har tegnet forsikringen direkte i et forsikringsselskap. Tapet av helseattesten og kravet om erstatning meldes da til det forsikringsselskap arbeidsgiver oppgir. På NR-avtalen har arbeidsgiverne samme forsikringsselskap, og hele ordningen er administrert av et forsikringsmeglerforetak som heter Norsk Forsikringsservice, eiet av Grieg-gruppen. For medlemmene på NR-området meldes skaden og kravet derfor til Norsk Forsikringsservice.

Dokumenter forsikringsselskap/forsikringsmegler har behov for:
a) Skademeldingsskjema
b) Udyktighetserklæringen
c) Bekreftelse på ansettelsesforholdet, hvis dette ikke er en del av skademeldingsskjemaet
d) Legeerklæring, journaler, epikriser etc. vedrørende sykdommen/skaden

Det er ulikt hvor mye dokumentasjon som kreves fra sak til sak, men det er en tendens til at det kreves flere og flere dokumenter. Ovennevnte kan derfor sendes først som sist, så unngår en ytterligere lang saksbehandlingstid, som allerede kan være svært lang.

Får du avslag på erstatningen, be i første rekke om oversendelse av vilkårene, slik at du selv kan sjekke om dette er korrekt. Mener du avslaget er feil ta kontakt med din klubbs tillitsmannsapparat for råd, evt. OFS sentralt. En vil da se på mulighetene for å anke saken til skadenemnd eller på andre måter forfølge den.

Just Another Year

Skrevet av: Allan Atkinson

To our english members...

This is - that was, the new Millennium. It seems only yesterday that many people were getting into a cold sweat about the change from 1999 to the year 2000 and the possible effects of a computer meltdown on society. I think it would be fair to say that the change went with a hic-up rather than a bang, but that could have been because of all the work that was done beforehand, rather than there not being something wrong in the first place. There is still the ongoing problem that some argue the new Millennium doesn't actually start until 2001, but I don't want to get into those discussions. Maybe we should just have another big celebration and keep everyone happy. Having now got used to writing '00' as the date, we will have to change to '01'. And so Old Father Time keeps rolling on.

Changes for our Future

One year seems long when taken day by day, particularly when you are offshore, but it seems fairly short when looking back on it and yet there have been a number of things that have happened that may be particularly important for our futures. The most recent I suppose is the long running saga of the US Presidential Elections. It was getting to a point where it seemed it would run longer than the 'Dynasty' television series. For good or for bad, there is now a decision as to who will be the next president, but would our futures be the same, if that decision had been different ?

Getting closer to home as it were, we had our main negotiations this year where OFS focused on the issue of the pension age. Now, having seen the outcome - a breakdown in negotiations, a strike, then a lockout, followed by forced arbitration, we may think that we have not been able to make any changes for our future - in fact we may be a little cynical and think that the process of our negotiations just repeats itself every few years, but sometimes we have to make sacrifices to make people listen. And I think this year with the pension age discussions and the problems for our members loosing their Health Certificates people have at last started to listen. Changes may not happen quickly, they never do when it seems to cost money, but changes will start to happen when people change their attitudes and hopefully that will be soon.

Another change that could affect our futures is still in the process of being decided and that is the new regulations due to be issued by the NPD in 2001. The call from the industry has been for fewer regulations with more flexibility and whilst this may be a good thing for profits and benefit the companies - our employers and then maybe, just maybe, benefit us - we have to be careful where that flexibility encroaches on safety levels. We do not want to see a change for the worse in safety levels experienced offshore, just to make more profit. 'Short term gain and long term pain' is not something we wish to see offshore. When the new regulations are issued, later in the New Year, we will be able to decide ourselves if they continue to offer the workforce the same protection as previously.

Interestingly for next year, the employers organisation OLF, has recently announced they were starting a project called, in English 'Gear shift for safety' as they feel there is a need to improve general safety offshore. If this comes to fruition, our future from a safety point of view may look brighter. However, OLF has been saying all through this year that there was no problem with safety levels offshore. It seems to me that this may be a case of the left hand not knowing what the right hand is doing.

Changes for next Year

A recent British television series invited the owners, Managing Directors and CEO's of different companies to work on the 'shop floor' of their companies for a week. The idea being that they would see the problems that affected their employees on a day-to-day basis and the employees would also better understand the problems that their bosses had to deal with. The television crew followed the progress of the bosses and the owners as they went through the week and in many cases after the filming had been completed the bosses introduced changes that improved service, efficiency and profits. Would this idea work offshore? Could we get our employers to come offshore for a trip and work on the drill floor, or clean cabins and toilets, or even work 12-hour night shifts as an operator ? The idea seems attractive, but would it create a better understanding of what life offshore is all about. Well, just maybe it would. The gauntlet has been thrown down let's see if anyone picks it up.

By the time many of you read this article, Christmas will be something you are recovering from having already celebrated, but at least I can still wish all of you, a safe and Happy New Year for 2001. Let us hope that any changes in the next 12 months, are for the good of all and not just a minority. We still need to work together for a safer and better future for everyone.

Medlemsfordeler gjennom OFS - Gjensidige NOR forsikring informerer om nye priser for år 2001

Skrevet av: Anita Fløysvik

Har du spørsmål vedr. OFS sine kollektive forsikringer tar du kontakt med nærmeste Gjensidige kontor eller Gerd N. Fanebust på tlf. 51 84 39 09 eller e-mail gerd@ofsa.no

Gruppelivsforsikring
Denne forsikringen vil i hovedtrekk få en premieøkning for kommende år tilsvarendeG-reguleringen (4,5%). Premiejusteringene på de ulike aldersintervaller kan variere noe, idet kjønns- og alderssammensetningen i hvert aldersintervall kan ha endret seg noe.

Familieulykkesforsikringen
Premiene for 2001 blir kr. 1.050,- for alternativ 1 og kr. 594,- for alternativ 2 (halve summer). Premieøkningen tilsvarer 5,2%.

YS Gjensidige Avtale
Samme premierabatter som i inneværende år, 11 – 18 %.

YS innboforsikring
Dette er den eneste forsikringen vi har vært nødt til å justere opp utover G-regulering og generell prisstigning. Bakgrunnen for økningen er skadeutviklingen som har funnet sted spesielt det siste året. Vi bør vel også huske at premien har vært uforandret de 4 siste årene. Så stabil pris i så mange år er det vel ikke mange andre som har hatt. I tillegg til den generelle justeringen, er det foretatt en distriktsendring. Asker og Bærum er overført til distrikt 1 sammen med Oslo.

Prisene for 2001 blir da:

Distrikt 1: Oslo, Asker og Bærum **kr. 1.482,- (fra 1.296,-)**

Distrikt 2: Bergen, Trondheim, Kristiansand, Stavanger, Drammen, Tromsø, Lørenskog, Skedsmo, Oppegård, Ski, Nesodden **kr. 974,- (fra 855,-)**

Distrikt 3: Landet forøvrig **kr. 784,- (fra 689,-)**

Trygghetstips for julen
• Gå aldri fra tente stearinlys, benytt selvslukkende lys merket med 'T'
• Bruk aldri brennbare lysestaker, pyntemansjetter og dekorasjoner
• Forlat ikke juletreet med lysene på
• Kontroller røykvarslerne en gang i måneden
• Sjekk at manometernålen står på grønt felt på pulverapparatet
• Pulverapparatet kan benyttes mot alle typer branner, også væskebrann
• Vann kan benyttes mot alle typer branner i det elektriske anlegget – unntatt brennende væsker som for eksempel fettbrann i smultgryte
• Monter røykvarsler i alle oppholdsrom og soverom i boligen
• Unngå pipebrann; bruk tørr ved og fyr med god trekkåpning

Nytt fra klubber og bedrifter - Statfjord verneombudssamling m.v

Skrevet av: Mette Møllerop

Nytt fra klubber og bedrifter

Klubber, bedrifter og tillitsvalgte som ønsker plass til korte meldinger eller informasjon, inviteres til å bruke denne spalten. Merk stoffet "Nytt fra klubber og bedrifter" og send dette til redaksjonen. Eller send stoffet til : mette.mollerop@c2i.net

Statfjord verneombudssamling

Produksjonsdirektør i Statfjord kunngjorde i Statfjord VO samling i høst at Statfjord ville kjøre doble samlinger årlig i fremtiden. YS i Statoil oppfordrer alle produksjonsenheter i Statoil om å gjøre det samme.

OFS' kongress

I perioden 17. – 19. nov. avholdt Oljearbeidernes fellessammenslutning, OFS, kongressen.
Leder Terje Nustad og 1. nestleder Bjørn Tjessem ble begge gjenvalgt ved akklamasjon. Med bakgrunn i at Tarjei Lodden går over i pensjonistenes rekker ble Roy Erling Furre valgt til ny 2. nestleder, også ved akklamasjon. OFS fremstår nå sterkere og bedre rustet enn noen gang, med en kontinuitet og stabilitet i ledelsen som virker samlende.

Kongressen vedtok ett enstemmig et felles resolusjonsforslag, med franske fagforeningskamerater fra organisasjonen CGT – FNME, vedrørende privatiseringsproblematikken av strategisk viktige energiselskap som Gaz de France og Statoil. OFS og CGT vil stå sammen mot de prioriteringsproblemene vi står overfor.

Kongressen sa er klart nei til privatisering av Statoil og at deler av SDØE overføres til private eller delprivatiserte selskap. Denne verdien tilhører det norske folk og ikke den internasjonale storkapitalen.

OFS tar i en annen resolusjon sterk avstand fra Regjeringens uvilje til å løse pionerdykkernes sak. OFS krever at dykkerne får en anstendig pensjon og økonomiske vilkår som trygger fremtiden for dem og deres familier.

Kongressen vedtok også resolusjoner vedrørende:
• Arbeidsmiljøkriminalitet
• Toppledernes prestasjonslønnssystem
• OFS går inn for 6-timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon
• Rekruttering av unge arbeidstakere
• Prioritering av brønnserviceområdet for bedre lønns- og arbeidsvilkår
Resolusjonene kan leses i sin helhet på vår hjemmeside

Privatisering av Statoil utsettes
OFS var svært tilfreds mes at den endelige avgjørelsen om privatiseringen av Statoil vil kunne bli utsatt til etter Stortingsvalget høsten 2001. Dette grunnes i at Finansdepartementet og Olje og energidepartementet ikke er enige om hvordan statens eierandeler (SDØE) skal fordeles.

OFS, som er sterkt i mot privatisering, ser nå en mulighet til å kunne forhindre en slik utvikling. Dette med bakgrunn i at denne saken nå vil kunne bli viktig under den kommende valgkamp.

SaF retter søkelyset på bemanning, innleie og arbeidsmiljø
Styret i SaF har bestemt seg for å prioritere arbeidet rundt sysselsetting og omorganisering på sokkelen. Vi ønsker å samarbeide med de andre foreningene om dette. Så langt har vi sendt et brev sammen med Lederne og Nopef til UP Norge ved Henrik Carlsen og vi har etablert et samarbeid med Lederne. Vi ønsker å se på antall innleide i forhold til grunnbemanningen. Hva gjøres av egne ansatte og hva gjøres av kontraktører? Blir Statoils Driftspraksis fulgt? Blir kompetansen beholdt i moderselskapet? Helhetstenkningen til eldre, erfarne arbeidstakere er verdifull for Statoil og må verdsettes. Føler arbeidstakerne i dag at de har for mange oppgaver å ta hånd om? Sykefravær og overtid er viktige områder som må overvåkes når oppgavene er fordelt på færre. Vi er også opptatt av at ansatte med tillitsverv får god tid og mulighet til å gjøre jobben sin og at man har bemanning i forhold til dette. En gruppe satt ned av styret er nå i gang med å få kartlagt og innhente dokumentasjon på disse områdene. Vi vil reise på installasjonene og holde møter hvor vi vil ta opp dette som tema og det vil bli sendt ut materiale til tillitsvalgte og medlemmer.

For SaF: Bente Arner

EANOF's årsmøte

ble avholdt 8. og 9. november 2000 på Hummeren Hotell i Tananger. Valgkomiteen hadde innstilt på gjenvalg og det ble også resultatet.
Leder: Berit Kvame Astad. 1. nestleder: Lars Tore Lien. 2. nestleder: Finn H. Husberg. HVO og styremedlem/Kasserer: Gunvor Vere. HVO og styremedlem: Ivar M. Solstrand, Alan Atkinson. 1. stedfortreder: Rasmus R. Vatne. 2. stedfortreder/britisk styremedlem: Dave Fernyhough.

Årsmøte i SaF 2001

Årsmøtet i SaF holdes fra 13. til 15. mars 2001 på Radisson SAS Atlantic Hotel i Stavanger.
Tillitsvalgte må merke seg tidspunktet og sette av dagene allerede nå. Det samme gjelder de som er valgt som delegater fra SaF på OFS-kongressen. Fristen for innsending av forslag til kandidater til valgkomiteen er 31.12.2000. Informasjon om hvilke verv som er på valg og forslagsskjema er sendt ut på plattformene og hjem til alle medlemmer. Fristen for forslag til vedtektsendringer er 31.12.2000. Fristen for andre forslag til årsmøtet og forslag til handlingsprogrammet er 22. januar 2001.

Nye gasslekkasjer på Åsgard B

Åsgard B er blitt stengt ned to ganger de siste dager på grunn av gasslekkasjer. Første gang var tirsdag formiddag 28. november. Andre gasslekkasjen skjedde natt til torsdag 30. november. Åsgard B har dermed hatt uforholdsmessig mye problemer på kort tid siden oppstarten i oktober dette år.
Åsgard B har dermed hatt fire lekkasjer og ett branntilløp siden oppstart. Det er ventet at Statoil sin interne granskingsrapport vil foreligge i løpet av neste uke.

Antall uønskede hendelser på sokkelen er mangedoblet i år i forhold til tidligere år. De fleste aktørene innen oljeindustrien er sterkt bekymret for situasjonen. Med unntak av enkelte talsmenn fra oljeselskapene som i media hevder at sikkerheten aldri har vært bedre enn nå.

Angående nytt regelverk offshore
OFS oversendte den 06.11.00, høringssvar til OD, vedrørende 'nye forskrifter på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen'.

Det nye regelverket inneholder lite spesifikke krav til arbeidsmiljøet, men viser til blant annet NORSOK standarder. Arbeidstakerne er dermed fratatt muligheten til å vurdere arbeidsmiljøet med utgangspunkt i forskrifter og veiledninger med den offisielle OD logoen på tittelbladet. For arbeidstakerne betyr dette en stor forandring. Dette kan frata folk mye av mulighetene til å være involvert i vurdering av arbeidsplass-standard og forebyggende arbeid.

Derimot er bildet mye mer sammensatt når det gjelder helse, miljø, sikkerhet og arbeidsmiljø.
En arbeidstaker, et verneombud, en tillitsvalgt, eller for den saks skyld en HMS representant, har helt andre behov i å bli veiledet og forklart.

Vårt høringssvar, vedrørende nytt regelverk for petroleumsvirksomheten offshore, kan du lese på OFS hjemmeside, under aktuell litteratur.

Landbruksministeren støtter OFS

OFS har flere ganger påpekt de uheldige helsemessige konsekvenser som slikt ukontrollert kjøtt kan gi våre medlemmer over tid. Selskapene kjøper inn billig kjøtt fra hele verden. Ingen vet noe om medisinering og hormoniseringsforbruket, og om mulig genmanipulering.

OFS vet om kjøtt som er levert hvor store sprøytespisser har stått igjen i kjøttet. Hva sprøyten har vært brukt til er uvisst. Når vi nå registrerer en ukontrollerbar kugalskap - som også kan gi konsekvenser - så må matleveransene komme inn i kontrollerte former.

På norsk sokkel skal all matavfall behandles som spesialavfall, og det i seg selv bør være grunn nok til bekymring. OFS ønsker at myndighetene må sette krav til at den maten som serveres på norsk sokkel er kontrollert, og kvalitetssikret på lik linje med samfunnet for øvrig.

Kårstøanke

Høyesteretts kjæremålsutvalg aksepterte anken i Kårstøsaken i september. Den er berammet for Høyesterett 20.21.og 21.februar. Vitneavhør er allerede gjennomført. Årsaken til at saken går videre til Høyesterett er at saken er så prinsipiell at den har stor betydning for andre bedrifter og yrkesgrupper enn bare dem som er part i saken.

Forlenget levetid på Tampen

Statfjord har større gassreserver enn hele Kvitebjørn og kan i fremtiden leve godt på gassproduksjonen. Tampenområdet med Statfjord, Snorre, Gullfaks, Veslefrikk, Kvitebjørn, Troll og Visund vil fortsatt være norsk sokkels viktigste området de neste 20 år!

Statseide oljeselskap

Ja til et hundre prosent statseid Statoil og Gaz de France.

OFS har nylig vært i Frankrike og hatt møter med fagforeningene i Gaz de France vedrørende privatisering av de nevnte selskap. Dette med bakgrunn i at det er et nært samarbeid mellom den norske og franske stat, samt selskapene Statoil og GaZ de France.

Den samme privatiseringsprosess som kjøres i Norge, kjøres parallelt i Frankrike og med de samme argumenter. OFS og våre fagforeningsvenner som er organisert i Frankrikes største organisasjon CGT, er mot en privatisering som på sikt verken vil tjene befolkningenes eller de ansattes interesser.

OFS og CGT får nå støtte for sitt syn om at en liberalisering av det europeiske gassmarkedet ikke vil føre til lavere gasspriser og trygge den framtidige sysselsettingen. Det hevdes nå fra forskermiljøet at en liberalisering på sikt vil gi dyrere gass og større ustabilitet i markedet. Dette vil igjen kunne ramme kostbare utbygginger på norsk sokkel som trenger langsiktighet og forutsigbarhet for å være attraktive investeringsobjekter.

Arbeidstakerrepresentanter i Koordinerende-AMU

Onsdag 22. november var det et møte mellom Statoil og Oljedirektoratet. Bakgrunnen for møtet går fram av følgende utdrag fra et brev fra Statoil til OD: 'Funksjonstiden for det koordinerende AMU for Gullfaksfeltet utløp 1.9.00. I forbindelse med ny utpeking av arbeidstakerrepresentanter til utvalget er det oppstått en tvist mellom de involverte fagforeninger om forståelsen av gjeldende forskrifter. Saken gjelder i denne omgang Gullfaksfeltet, men vi forventer at tilsvarende situasjon vil kunne oppstå ved valg/utpeking av representanter til de øvrige K-AMU for Statoils sokkelvirksomhet.

Statoil ønsker på denne bakgrunn et møte med Oljedirektoratet for å få tilsynsmyndighetens fortolkning av de aktuelle forskrifter og vurdering av saken. På møtet vil også et utvalg av våre arbeidstakerrepresentanter delta.'

'To av Statoils interne fagforeninger har den 16.08.00 inngått en ny avtale om utpeking av representanter til arbeidsmiljøutvalgene. Avtalen gjelder der disse to fagforeningene til sammen organiserer flertallet av de Statoilansatte arbeidstakerne på selskapets sokkelinstallasjoner på norsk sokkel.'

'Disse to fagforeningene har utpekt representanter til det interne sokkel AMU og ønsker å fortsette den praksis som har vært fulgt ved at dette utvalget suppleres med entreprenørrepresentanter.'

'Den andre arbeidstakerkonstellasjonen (Nopef i Statoil og LO-klubbene i entreprenørbedriftene) har også inngått avtale om utpeking av arbeidstakerrepresentanter til K-AMU.

Avtalen er basert på at Nopef i Statoil sammen med LO-klubbene i de respektive fagforeningene hos entreprenørene organiserer et flertall av arbeidstakerne.

Avtalen skal gjelde for felt innen Statoil U&P Norge hvor minst to av de foreningene som omfattes av avtalen organiserer flertallet av arbeidstakerne.'

SaF og Lederne hevder altså at arbeidstakerrepresentantene fra Statoil i K-AMU skal velges eller pekes ut av de ansatte i Statoil, mens NOPEF og LO-klubbene hevder at dersom de til sammen har over halvparten av arbeidstakerne på feltet som medlemmer, kan de peke ut alle arbeidstakerrepresentantene i K-AMU.

Oljedirektoratet vil i løpet av noen dager sende et utkast til selskapet og fagforeningene, deretter vil direktoratet komme

med et svar på henvendelsen.

For YS/SaF: Tor Stian Holte
For Lederne/Teknikerne: Georg Berg